T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

MERSİN VE ÇEVRESİ TURİZM ALANI ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ (METAB)

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 3
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 4
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 4
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 5
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 5
7. DENETİM BULGULARI 6

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1 2019 Yılı Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Tutarları (TL) 2
Tablo 2 2019 Yılı Bütçe Giderleri Tahmin ve Gerçekleşme Tutarları (TL) 2

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Birlik Faaliyet Giderlerine Katılma Paylarının Takip Edilmemesi ve Muhasebeleştirilmemesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Mersin ve Çevresi Turizm Alanı Altyapı Hizmet Birliği (METAB), İçişleri Bakanlığının 24.12.2008 tarih ve 62342 sayılı yazısı üzerine, 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 4'üncü maddesine istinaden, Bakanlar Kurulunun 05.01.2009 tarih ve 2009/14570 sayılı Kararı ile kurulmuş ve tüzel kişilik kazanmıştır.

Birlik, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak mahalli idareler sınıflandırması içerisinde yer almaktadır.

Mersin ve Çevresi Turizm Alanı Altyapı Hizmet Birliği'nin görevi; Anamur Melleç Turizm Merkezi Gülnar Ortaburun Turizm Merkezi, Silifke Ovacık Turizm Merkezi, Silifke Kargıcık Turizm Merkezi, Silifke Narlıkuyu Akyar Turizm Merkezi, Silifke Taşucu Boğsak Turizm Merkezi, Tarsus Kültür Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi, Tarsus Gülek Karboğazı Kültür Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinin Altyapı çalışmalarına katkı sağlayarak, bütüncül anlayışla korunması, geliştirilmesi ve işletilmesini sağlamak, ayrıca bu bölgelerin cazibesini arttırmak için İlde bulunan Kültür ve Turizm değerlerinin; düzenlenmesi, korunması, işlevselleştirilmesi, turizmin hizmetine sunulması için yapım, bakım, onarım düzenleme, restorasyon çalışmaları yapmak için genel tanıtımı ve ilçe tanıtımları için yurtiçi ve yurtdışı tanıtımlar ile yazılı ve görsel tanıtımı materyaller hazırlamaktır.

www.balioglu.net

Bu amaçla üye Mahalli İdareler, Bölgelerde ve diğer konularda belirtilen hizmetlere ilişkin görev, yetki ve hizmetlerini Birliğe devretmeyi birlik tüzüğü ile kararlaştırmıştır.

Birliğin, Mersin Büyükşehir Belediyesi, Akdeniz Belediyesi, Toroslar Belediyesi, Yenişehir Belediyesi, Anamur Belediyesi, Aydıncık Belediyesi, Bozyazı Belediyesi, Çamlıyayla Belediyesi, Erdemli Belediyesi, Gülnar Belediyesi, Mut Belediyesi, Silifke Belediyesi ve Tarsus Belediyesi olmak üzere 13 üyesi bulunmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Birliğin, Birlik Meclisi, Birlik Encümeni ve Birlik Başkanı olmak üzere 3 adet karar ve yürütme organı bulunmaktadır. Organların görev ve yetkileri, 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ve Mersin ve Çevresi Turizm Altyapı Hizmet Birliği Tüzüğü ile belirlenmiştir.

Birliğin henüz kurumsal kimliğe kavuşmadığı ve teşkilatlanmasını tam olarak tamamlayamadığı anlaşılmaktadır. Kanunda belirtilen ve seçimle gelen karar ve yürütme organlarındaki kişiler hariç, Birliğin kadrolu personeli bulunmamaktadır. İhtiyaç duyulan işgücü birliğe üye belediyelerden geçici görevlendirmelerle yürütülmeye çalışılmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Kurum bütçesi, program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

Birliğin, ekonomik sınıflandırmaya göre, 2019 mali yılı Bütçe Gelirleri ile Bütçe Giderleri gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1 2019 Yılı Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Tutarları (TL)

Gelir Türü	Bütçe ile Tahmin Edilen Tutar (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	50.000,00	0,00	0,00%
05-Diğer Gelirler	4.000.000,00	454.753,12	11,37%
Genel Toplam	**4.050.000,00**	**454.753,12**	11,23%

www.balioglu.net

Tablo 2 2019 Yılı Bütçe Giderleri Tahmin ve Gerçekleşme Tutarları (TL)

Gider Türü	Bütçe ile Tahmin Edilen Tutar (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01-Personel Gid.	250.000,00	74.190,89	29,68%
02-Sos.Güv. Krm.Dev. Prm	20.000,00	0,00	0,00%
03- Mal Ve Hizmet Alımı	4.590.000,00	401.361,05	8,74%
06-Sermaye Giderleri	100.000,00	0,00	0,00%
07-Sermaye Transferleri	1.500.000,00	0,00	0,00%
09-Yedek Ödenek	340.000,00	0,00	0,00%
Genel Toplam	**6.800.000,00**	**475.551,94**	**6,99%**

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun "Ortak Hükümler" başlıklı 22'nci maddesinde, yıllık faaliyet raporu, bütçe ve diğer malî konular, tahvil ihracı hariç borçlanma, bütçe içi işletme tesisi, borç ve alacakların mahsubu, yurt dışı ilişkileri, diğer kuruluşlarla ilişkiler, yazışma ve yeniden değerleme oranının birliklerde uygulanması konularında, bu

Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda birlik tüzüğü ile birliğe devredilen hizmetlerle sınırlı olmak üzere Belediye Kanunu hükümleri uygulanacağı belirtilmiştir.

Bu kapsamda Mersin ve Çevresi Turizm Alanı Altyapı Hizmet Birliği 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'na tabi olup bütçesi mahalli idareler bütçesi içinde yer almaktadır. Birliklerin mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesi 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 65'inci maddesi gereği düzenlenmiş olan ve İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yapılmaktadır. Kurumun kullanmış olduğu muhasebe sistemi tahakkuk esaslı muhasebe sistemidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

www.balioglu.net

- Yevmiye Defteri
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Bütçe giderleri ekonomik sınıflandırması,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan;

mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

www.balioglu.net

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ile yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

Kurumun iç kontrol sistemi hakkında bilgi edinilmesi amacıyla; ilgili mevzuat esas alınarak yapılan ilk incelemeler sonucunda; İç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki İç Kontrol mevzuatı gereklerinden hiç birinin yerine getirilmediği anlaşılmıştır. İdarenin kurumsal yapısının oluşmadığı görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mersin ve Çevresi Turizm Alanı Altyapı Hizmet Birliği 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve

www.balioglu.net

tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Birlik Faaliyet Giderlerine Katılma Paylarının Takip Edilmemesi ve Muhasebeleştirilmemesi

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu uyarınca, birliğin kuruluş ve faaliyet giderlerine katılma payı olarak, birlik üyelerinden alınması gereken tutarların takip edilmediği ve muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun, "Birliğin Gelirleri" başlıklı 15'inci maddesinde, birlik üyelerinin, birliğin kuruluş ve faaliyet giderlerine katılma payları, birliğin gelir kalemleri arasında sayılmıştır. Bu yasal düzenlemeye paralel olarak, Mersin ve Çevresi Turizm Alanı Altyapı Hizmet Birliği Tüzüğü'nün 23'üncü maddesinde de birlik üyelerinden kuruluş ve faaliyetlerine katılma payı, birlik gelirleri arasında sayılmıştır. Anılan Tüzüğün "Üyelerin Birliğin Kuruluş ve Faaliyet Giderlerine Katılım Payları" başlıklı 25'inci maddesinde de, Birlik faaliyet giderlerine katılım payı olarak birliğe ödemeleri gereken payın, üye belediyeler kesinleşmiş bütçelerinin %0,2'si (Binde iki) olarak belirlenmiştir.

Birliğe üye belediyelerce ödenmesi gereken ve tahakkuk eden faaliyet giderlerine katılma paylarının, muhasebeleştirilmediği ve takip edilmediği görülmüştür. Ayrıca üye belediyelerin bazılarının katılma payına ilişkin olarak bilgi paylaşımında bulunmadığı anlaşılmıştır.

Mersin ve Çevresi Turizm Alanı Altyapı Hizmet Birliği kayıtlarına göre, bildirimde bulunmayan belediyeler hariç olmak üzere, toplam 9.702.616,45 TL faaliyet giderlerine katılma payı alacağı bulunmaktadır.

Faaliyet giderlerine katılma payı alacaklarının muhasebeleştirilmemesi sebebiyle, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı hiç kullanılmamış ve bunun sonucu olarak Birliğin, 2019 mali

yılı Bilançosunda da gösterilmemiştir.

Sonuç olarak, 2019 mali tablolarından bilançoda yer alan "Faaliyet Alacakları" hesap grubu, bilanço tarihi itibarıyla tam, doğru ve gerçeğe uygun değerleri raporlayamamaktadır. Bu nedenle, alacaklara ait muhasebe kayıtlarının yapılarak, muhasebe sisteminde izlenmesi ve raporlanması sağlanmalıdır.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

İdarenin vadeli mevduat hesaplarından elde ettiği faiz gelirlerini net tutarlar üzerinden muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Gayri safilik ilkesi" başlıklı 39'uncu maddesine göre; gelir ve giderler, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilmelidir.

Aynı Yönetmelik'in "Faaliyet Sonuçları Tablosu ilkesi" başlıklı 6'ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde ise, kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemlerinin, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izleneceği; gelir ve gider hesaplarının, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsus olduğu belirtilmiştir.

Yönetmelik'in düzenlemesine göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutar üzerinden 600-Gelirler Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 630-Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; bankalardaki vadeli mevduat hesaplarından elde edilen faiz gelirlerinin net tutarlar üzerinden muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Vadeli mevduat hesaplarından elde edilen faiz gelirlerinin, net faiz tutarları yerine elde edilen brüt tutarlar üzerinden muhasebeleştirilmesi sağlanmalıdır.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net